

Радомир Арсић

Индивидуални ученички

план

9

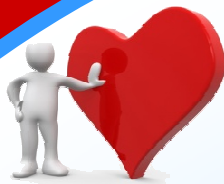
начина

прилагођавања

Наставних садржаја српског језика

САДРЖАЈ

1. ИНДИВИДУАЛИЗОВАНИ УЧЕНИЧКИ ПЛАН (ИОП)

- развој дететовог профила
- дефинисае циљева и задатака
- идентификовање модела прилагођавања
- осигуравање подршке и праћење

2. Девет начина прилагођавања

- количина • време • степен помоћи • презентација садржаја • тежина • исказивање знања • степен учешћа • заменски циљ • заменски курикулум

САДРЖАЈ

3. ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

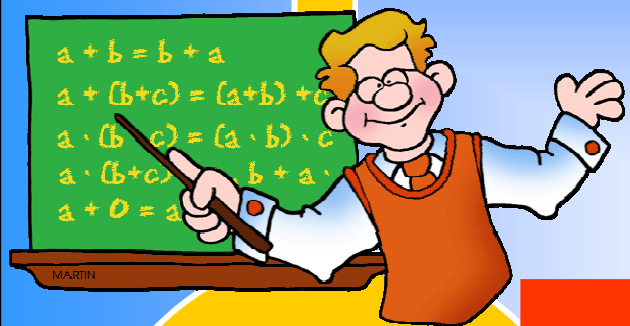

4. ПОЧЕТНА ПОРОЦЕНА И ИНДИВИДУАЛИЗИРАНИ УЧЕНИЧКИ ПЛАН

5. ЗАДАТАК ПРИЛАГОЂАВАЊА ЗАДАТЕ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ

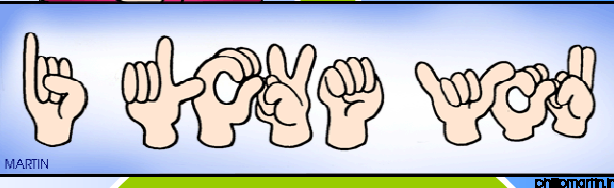
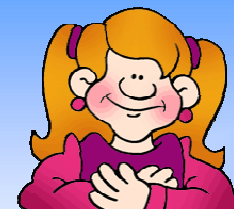
Модели школовања у редовном школском систему

Редовни шрпграм
Уз индивидуализирани
приступ

ПРИЛАГОЋЕНИ
ПРОГРАМ

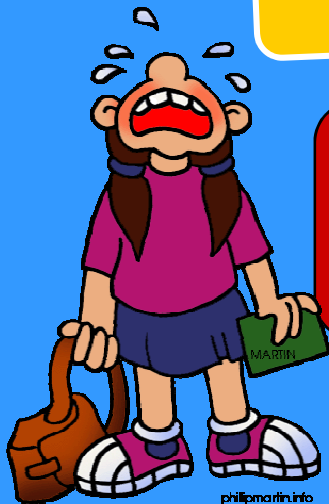
ПОСЕБНИ
ПРОГРАМ

ИНДИВІДУАЛІЗОВАНИ УЧЕНИЧКИ

план

Приступ у изради ИОП-а

**традиционални,
тзв. Модел
дефицита**

- заснива се на ономе што ученик не зна, не може и није у стању да учини:

'не чита на нивоу свог разреда',
'нема развијене хигијенске
навике', и сл.

**Индивидуализовани
модел**

- заснива се на јаким странама, интересима и потребама

- свим квалитетним програмима је заједничко стављање нагласка на све способности и могућности детета како би се оно у потпуности развило

Развој дететовог профила

Ко је
Петар ?

Разговарајте
са учеником
и његовим
родитељима!

које
потешкоће
Петар има!
Опиши их!

Како Петрове
потешкоће
утичу на
његово учење ?

Које су
Петрове јаке
страни ?

Постоји ли у
школи стручњак
који може
помоћи или дати
савет ?

Постоје ли у
месту
стручњаци
који могу
помоћи ?

Учионица и школско окружење

• Које промене можете направити у учионици и школи како бисте ублажили потешкоће ученика?

• Јесу ли ученику потребна помагала? Која?

• Седи ли ученик сам? С ким седи? Покушајте га ставити у групу са другим учеником. Има ли промена?

• да ли је ученик укључен у допунску наставу?

• У којим ваннаставним и ваншколким активностима учествује ученик?

• Шта можете променити како би се осигурало дететово активно учествовање?

Школски предмети и провера

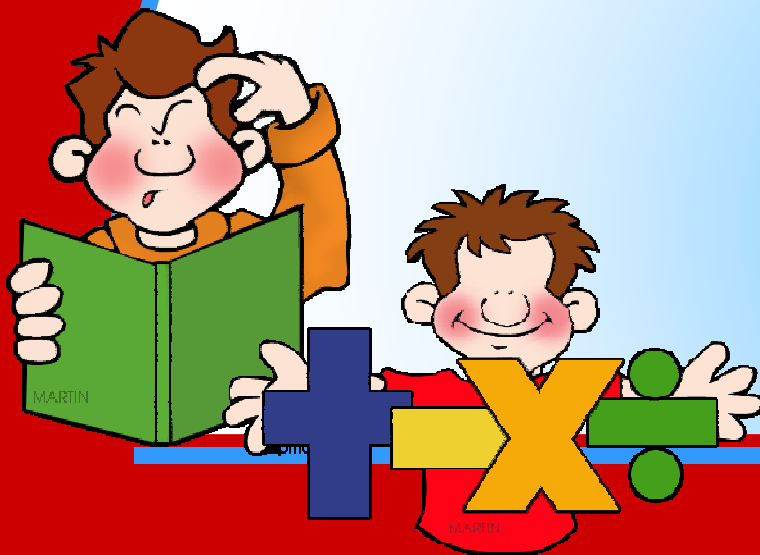

• **Шта треба променити у предметима које поучавате у смислу ширине наставних садржаја и очекиваних постигнућа?**

• **Какво је прилагођавање потребно ученику? Које прилагођавање можете урадити у сваком школском предмету, у смислу њиховог садржаја и/или степена садржаја, како би га прилагодили дететовим способностима?**

• **Које методе рада одговарају дететовим потребама?**

• **Како вредновати учениково постигнуће у поједином наставном предмету?**

Slide 10

s6

slavenkah, 9/9/2014

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

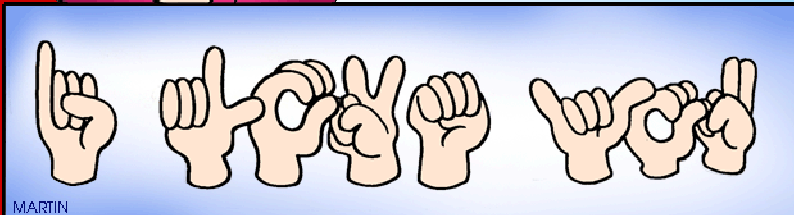
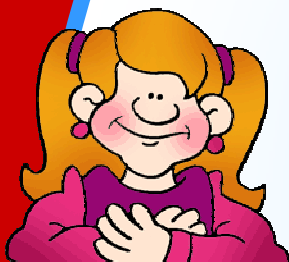
• **циљеви-јасни, подложни променама** (циљеви се прилагођавају ономе што је дете савладало у том месецу) при одређивању циљева требамо:

• **тачно именовати вештину коју желимо да развијемо – самостално писање дом.задатака**

• **одредити на ком нивоу је посматрана вештина сада – неко ученику стално помаже**

• **Тачно утврдити до ког нивоа желимо да се та вештина развије – самостално писање Д.задатка једном недељно**

• **одредити временско раздобље за постизање циља – један месец**

MARTIN

philipmartin.info

ПРОФИЛ

Мирко-почетна процена

Мирко је ученик 6. разреда. Живи са мајком, оцем и баком. У школу путује, врло је повучен и пасиван у школи. Родитељи истичу да се тако не понаша кући, у свом дому наводно је тврдоглав и живахан. Врло је послушан, понекад и превише забринут зог школских обавеза и реакције наставника. Ученици у одељењу према Мирку се односе коректно и помажу му на подстицај наставника. Није ни за кога посебно везан у одељењу, али је везан за одрасле особе – углавном мајку и оца. Комуницира искључиво на наставников подстицај.

ПРОФИЛ

Мирко- иницијана процена

Школу похађа редовно, не изостаје, осим кад је болестан. Родитељи се изузетно брину о Мирку (врло често долазе на индивидуалне разговоре) а понекад су превише заштитнички расположени што се показује Мирковим несамосталношћу. Родитељи му помажу у писању школских обавеза. Неретко му пишу домаће задатке, као и самосталне пројекте и лектиру. Мирко је изузетно уредан.

ПРОФИЛ

Шта Мирко зна и уме (јаке стране)

Мирко може тачно преписати са табле. Зна одговарати самостално на једноставна питања. Разуме једностави књижевни текст. Самостално решава прилагођене задатке. Зна написати писани састав који је садржајно сиромашан. Памти краткорочно кључне појмове, али није у стању да их примени. Свеске су му веома уредне и прегледне. Разуме једноставна правописна правила. Ниво писмености задовољава прописани модел школовања. Муже да учествује у једноставним импровизацијама.

ПРОФИЛ

**Шта Мирко не зна и не
може**

Мирко не може запамтити кључне појмове дугорочно. Не може применити језичке садржаје ни на нјједноставнијим примерима. Врло тешко се усмено изражава. Не може усмено препричати садржај лектире или књижевног текста без вођења или без потпитања. Сарађује у тиму, али због оскудног речника може само делимично да учествује у групном пројекту. Није самосталан у писању домаћих задатака и лектире према једноставним одредницама.

ПРОФИЛ

Шта Мирка занима

Мирко воли да пише у своју свеску користећи разне боје. Занимају га шаљиве песме, прозни књижевни текстови савремене тематике.

Како Мирко савладава наставне садржаје

Наставне садржаје савладава ако су подељени у мање целине. Језичке задатке решава ако су прилагођени временом и тежином.

певање

гледање

цртање

задачи

писање

читање

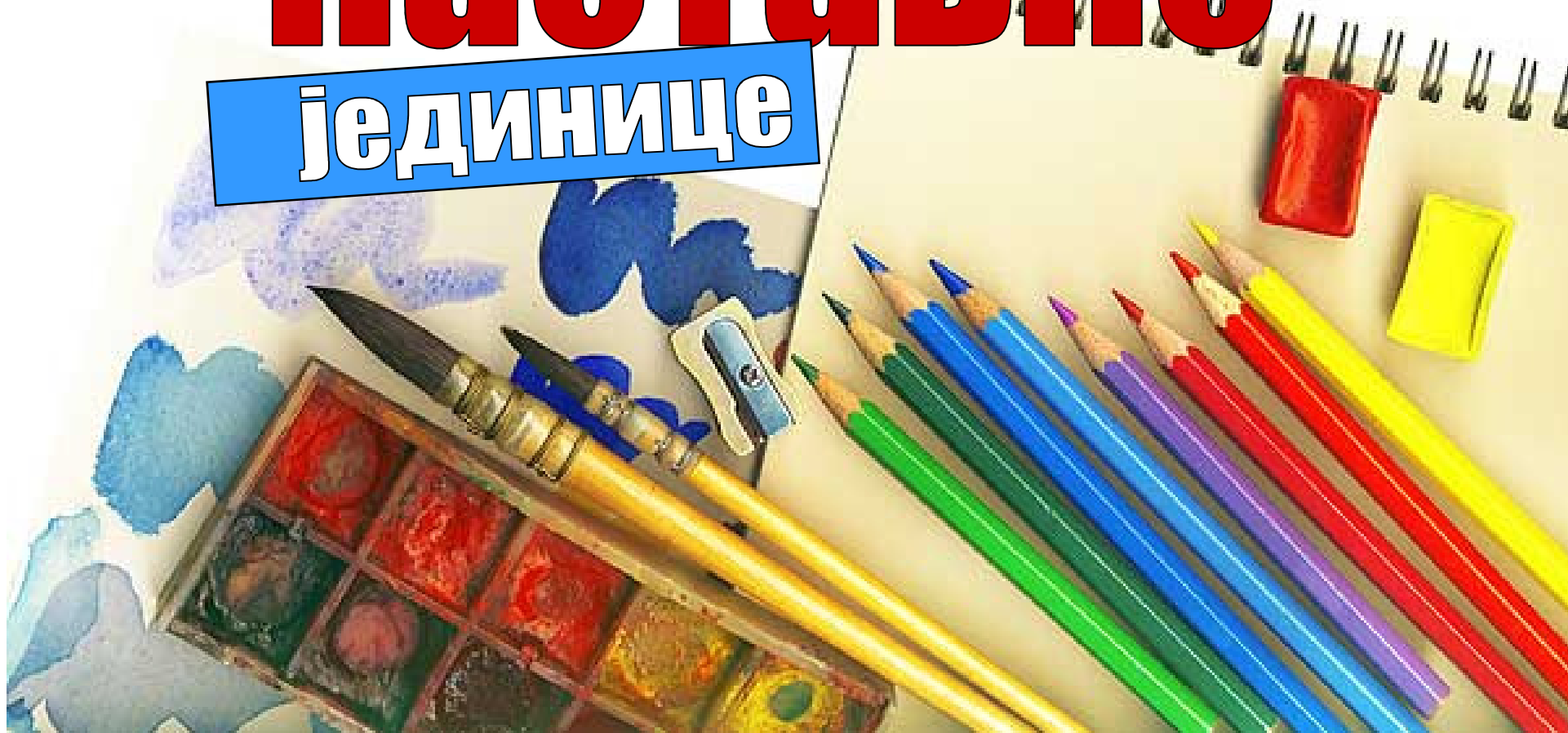

Рад на
тексту

прилагођене **НАСТАВНЕ**

јединице

кораци

Почетна процена

**интереси • јаке
стране • потребе**

**Одређивање
циљева и задатака**

**Шта желимо да
дете научи**

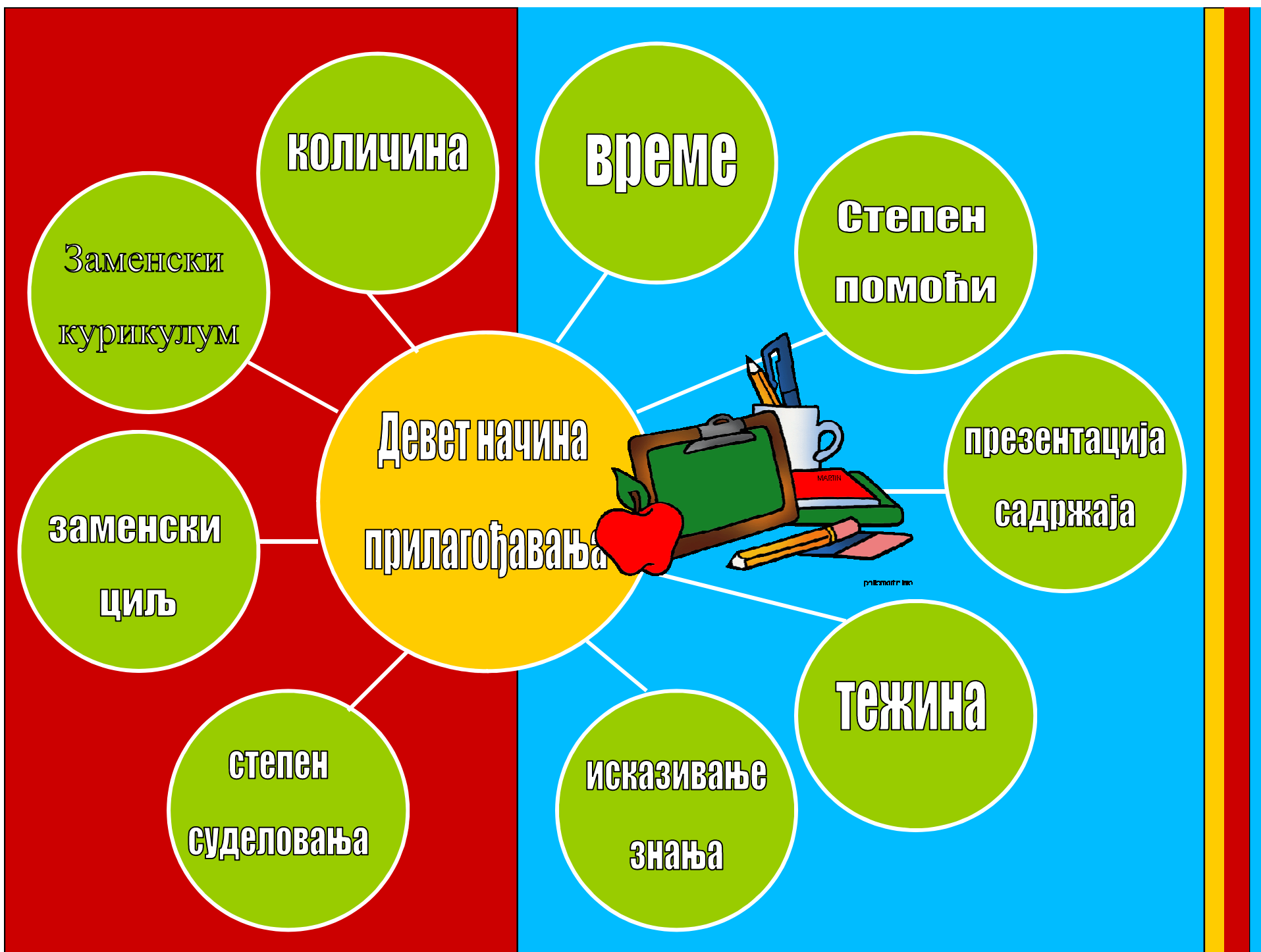

**поступци
прилагођавања**

**Како ћемо
прилагодити
садржаје**

Остваривање циља

ВРЕМЕ

- **прилагодити време које је потребно за учење, завршавање задатака, тестирање, читање лектире и писање дневника**

- **осигурати додатно време за завршавање задатака**

- **при презентацији нових садржаја одвојити више уводног времена за разговор и договор**

- **индивидуализовати време за израду пројекта**

- **дати временско ограничење за решавање задатака**

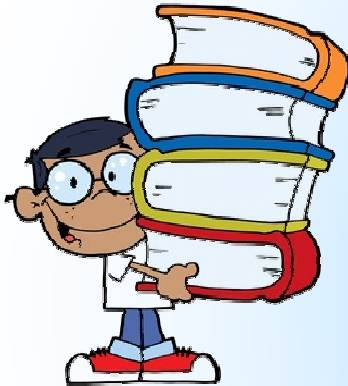
- **причекати дуже на дететов одговор (реакцију)**

КОЛИЧНИИ

- прилагодити количину појмова које би ученик требао научити или број задатака које би требао завршити

- смањити дужина извештавања, задатака, текста и предавања

- смањити број кључних појмова, дефиниција, задатака
smanjiti broj ključnih pojmova, definicija, zadataka

- ученик учествује у групном раду – израђује само део групног пројекта

- Уместо да ради целу књигу за лектиру, ради се са учеником на одломку или прилагођеном

СТЕПЕН ПОМОЋИ

- **повечати или смањити количину индивидуалне помоћи поједином ученику**

- **помоћ наставника – у тренуцима када остатак разреда ради тиху активност или групни**

- **помоћ вршњака – када је ученик готов са решавањем свог задатка ускаче као помоћ ученику са тешкоћама**

- **помоћ пара из клупе – помаже ученику при разумевању задатка, подвлачењем кључних појмова или реченица и сл.**

- **Помоћ студента/асистента – седи крај ученика и помаже му према упутствима наставника**

СТЕПЕН ПОМОЋИ

- **ПОВЕЋАТИ ИЛИ СМАЊИТИ КОЛИЧИНУ ИНДИВИДУАЛНЕ ПОМОЋИ УЧЕНИКУ**

- **помоћ волонтера – према упуству наставника ради са учеником на часу или допунској настави**

- **помоћ старијег ученика – према упуству наставника ради на часу или допунској настави или код куће**

- **помоћ родитеља – према упуству наставника код куће увежбавају или утврђују садржаје**

- **помоћ стручне службе (психолога, педагога, дефектолога)**

ПРЕЗЕНТАЦИЈА НАСТАВНИХ САДРЖАЈА

- прилагодити начин преношења наставних садржаја ученику

- На табли, радном листићу користити крупна слова

- Снимити лектуру/ текст на страном језику/
дефиниције и сл. како би ученик могао слушати уз
читање односно учење

- Уз усмене дати и писмена упутства uz usmene upute
dati i pisane upute

- пре обраде нових речи или кључних појмова
појаснити их или спонеути у већ познатом контексту

- Користити компјутер на часу

ПРЕЗЕНТАЦИЈА НАСТАВНИХ САДРЖАЈА

- **организовати практичне активности – игрово учење – експерименти, демонстрације**
- **излагати садржаје уз приказивање табела, графикана, фотографија**
- **користити картице за учење речи и појмова; помоћу картица је касније могуће играти игру асоцијације, игру памћења**

ПРЕЗЕНТАЦИЈА НАСТАВНИХ САДРЖАЈА

- **ставити нагласак на визуелно: означавање, истицање, озвучавање разним бојама, увечање или смањивање материјала, употреба фотографија, постера, маркера, креда у боји**

- **Поучити ученике како израдити једноставне мапе ума**

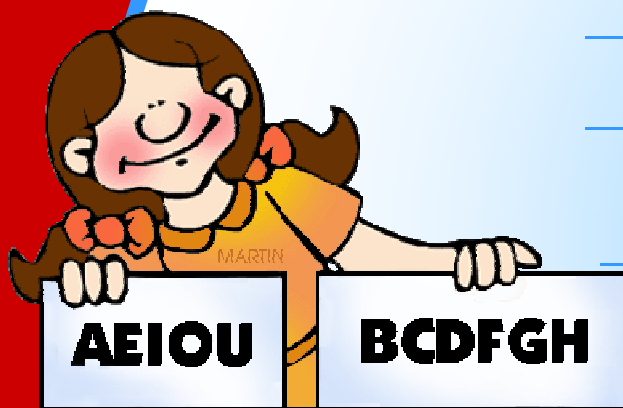
- **Дати осталим ученицима у разреду прилику за израду једноставних дидактичких материјала које можемо користити при презентацији наставних садржаја**

- **Драматизације, импровизације**

ТЕЖИНА

- прилагодити нивоу знања, врсти задатака или правила о томе на који начин ученик може приступити раду
- поделити задатак на више мањих целина
- имати другачија правила за ученика (на пр. Сме користити уџбеник при решавању задатка, док други то не смеју)
- понудити пар одговора од којих је један тачан
- ограничити садржај на кључне појмове
- прилагодити задатак (нпр. Одговорити једном речју а не реченицом)
- у тексту „тешке“ речи (ригорозне мере) заменити „лакшим“, (оштре мере)

ПРИКАЗ ЗНАЊА

- прилагодити начине на које ученик може реаговати на наставне садржаје
- уместо писања диктата ученик треба преписати речи на начин да их сврства у прави редослед (по азбуци, према величини речи, према томе колико су познате, итд.)
- ученик сме да користи графичке приказе за развој идеја при усменом одговарању
- ученик сме усмено да одговара уместо писане провере знања
- ученик сме да користи свеску, слике, симболе, картице са речима док одговара на постављена питања

ПРИКАЗ ЗНАЊА

- прилагодити начине на који ученик може реаговати на наставне садржаје

philipmartin.info

- за израду složenog zadatka učenik ima priliku da izabere skraćeni postupak (neki koraci su već urađeni)

- učenik koristi banku речи/појмова за завршавање задатка

- допустити ученику поновно писање писане провере знања

СТЕПЕН УЧЕШЋА

- прилагодити у коликој је мери ученик укључен у задатак

- ученик дели осталим ученицима задатак на картици

- укључен је у слободне активности и активности у школском игралишту *uključen je u slobodne aktivnosti i aktivnosti na školskom igralištu*

- помаже учитељу и другим ученицима да одрже PowerPoint презентацију (мења слакдове на знак)

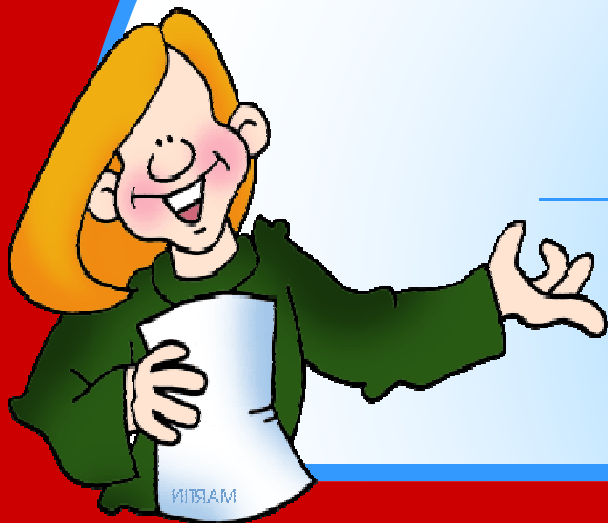
- дежура према распореду дежурства

philipmartin.info

ЗАМЕНСКИ ЦИЉ

- **прилагодити циљеве или крајна очекивања користећи исте материјале**
- **набраја појмове, док их други ученици требају набројати и објаснити**
- **израђује једноставно породично стабло, док други ученици требају написати састав о својој породици**
- **чита песмицу тачно, а други је ученици улепшавају**

ЗАМЕНСКИ КУРИКУЛУМ

- **осигурати различита упутства и материјале којима ће се удовољити учениковим индивидуалним циљевима**

- **ученик ради по различитим или истим материјалима и упутствима са различитим циљевима нпр. Док остали пишу састав на задату тему, ученик са слушалицама слуша радио или ТВ емисију и писано решава вођене задатке уз слушање - ученик има могућност премотавања ако му неки део није јасан**

- **уколико нема заменски курикулум ученик може да се необавезно укључи у рад и помаже другим ученицима, нпр. Тражи реч у речнику, и сл.**

ПРИЛАГОЂЕНЕ

Наставне јединице

примери

- Bašćanska ploča
- Ivić i Šijan
- pravi hrvatski cjeloviti tekst
 - najstariji dokument - ime hrvatskoga kralja Zvonimira
 - oko 1100. god. (11. st.)
 - nađena u crkvi Sv. Lucije u Jurandvoru nedaleko od Baške na otoku Krku
 - kamena ploča dužine 1,99 m, visine 99 cm, širine 9 cm
 - u početku bila dio prigrade u crkvi Sv. Lucije koja je dizelila prostor za nadgrobne od prostora za prigradu
 - nakon njezine prigrade ugrađena u pod crkve
 - pisana je HRVATSKOM GLAGOLJICOM (pismo)
 - glagoljati = govoriti, reći
 - prvo se pojavila OBLA ili OKUGLA glagoljica, a kasnije UGLATA koja je nastala u Hrvatskoj → HRVATSKA GLAGOLJICA
 - 38 slova (pismena), koristilo se 40 znakova
 - glagoljska abeceda = AZBUKA (az, buki)
 - u glagoljici nema razlike između malih i velikih slova
 - glagoljska slova služila i za označavanje brojeva (az=1, buki=2, vjedi=3...)
 - Konstantin, Ciril - osnivač glagoljice
 - u crkvenoj uporabi do 1847. god.
 - Bašćanska ploča - pisana HRVATSKIM JEZIKOM (s tragovima staroslavenskog jezika)
 - sadržaj - DAROVICA KRALJA ZVONIMIRA KOJOM DARUJE ZEMLJIŠTE ZA IZGRADNJU CRKVE
 - pisac teksta Bašćanske ploče je opat BRŽIHA
 - za otkriće zaslužan IVAN KUKULJEVIĆ-SAKCINSKI

КЛИНАСТО ПИСМО

- КАМЕНА ПЛОЧА
- НАСТАЛА У 11. веку
- писана ГЛАГОЉИЦОМ
- НАЂЕНА НА ОСТВРУ Крку

OSNOVNA OBILJEŽJA KONTINENTALNIH LISTOPADNIH ŠUMA

LISTOPADNE ŠUME - one u kojima drveće i
gornje odboje lišće

DRVEĆE LISTOPADNE ŠUME - HRAST

- BUKVA

- TOPOLA

- JAVOR

- JASEN

- BREZA

- GRAB

- KESTEN

- LIPA

RASPROSTRANJENOST - u kontinentalnim dijelovima
šume

KLIMATSKI UVJETI - vlosne i hladne zime
blaga ljeta i dosta padalina

SLOJEVITOST ŠUME - PRIZEMNI SLOJ

- SLOJ GRMLJA

- SLOJ DRVEĆA

- omogućuje najbolje iskorištavanje svjetla

ČOVJEK MORA ŽIVJETI U SUGLASJU S PRIRODOM

- u davnjoj prošlosti čovjek je živio u skladu s prirodom i nije narušavao njezinu ravnotežu
- dolga razvoja industrije donosi veliku promjenu, čovjek se odmiče od prirode - uništava prirodna bogatstva, znatnije troši fosilna goriva i šumi i sjeci šume
- UTJECAJ ČOVJEKA NA OKOLIŠ: - kupuje sve više proizvoda pa raste količina otpada
 - plinovi nastali izgaranjem fosilnih goriva mijenjaju klimu
 - javljaju se česte kiše
 - nestaju biljne i životinjske vrste
 - nedostatak pitke vode
 - hrana koju jedemo je nezdrava

ЗАШТИТА ОКОЛИНЕ

РАЗВРСТАВАЊЕ ОТПАДА

ORGANSKI OTPAD

PAPIR

PLASTIKA

STAKLO

METALI

OPASAN OTPAD

OSTALO

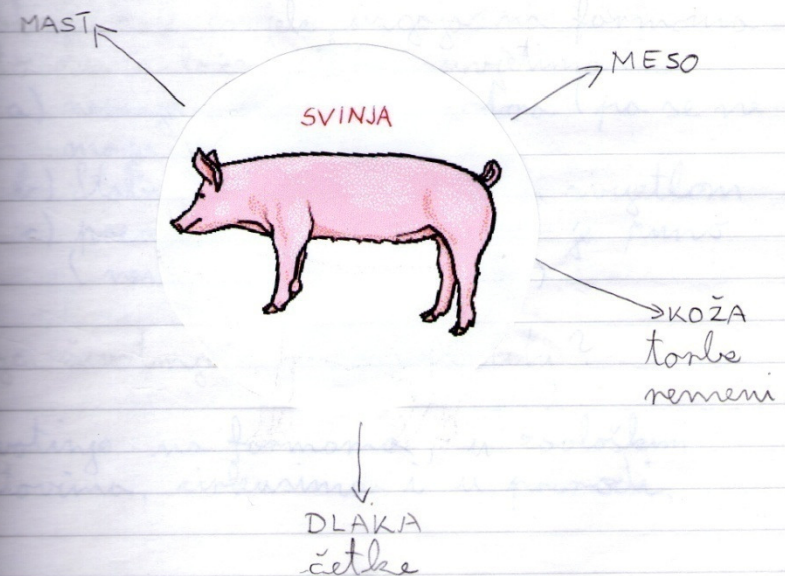
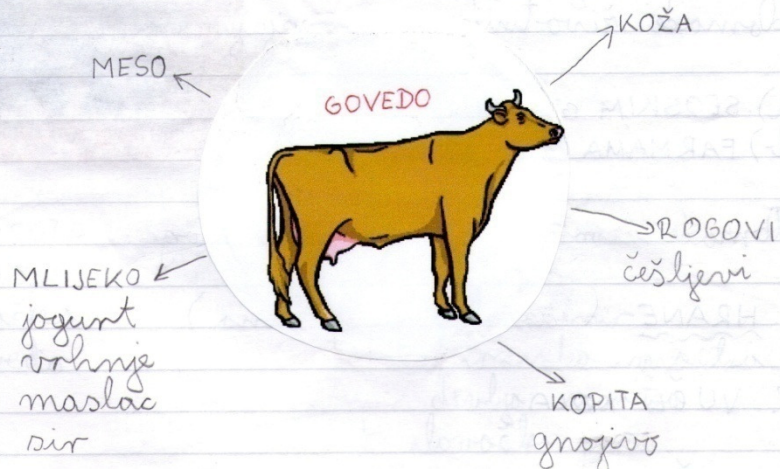
Обој квадратић у боји контејнера у који би одложио отпад на фотографији .

KORISTE OD DOMAĆIH ŽIVOTINJA:

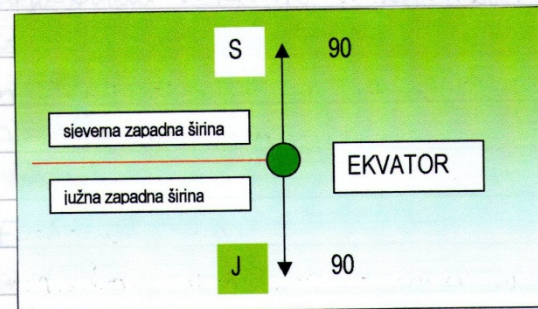

MLIJEKO

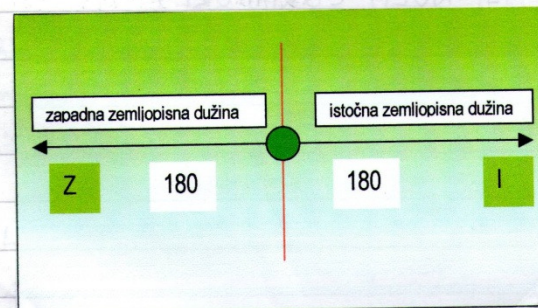
ZEMLJOPISNA ŠIRINA

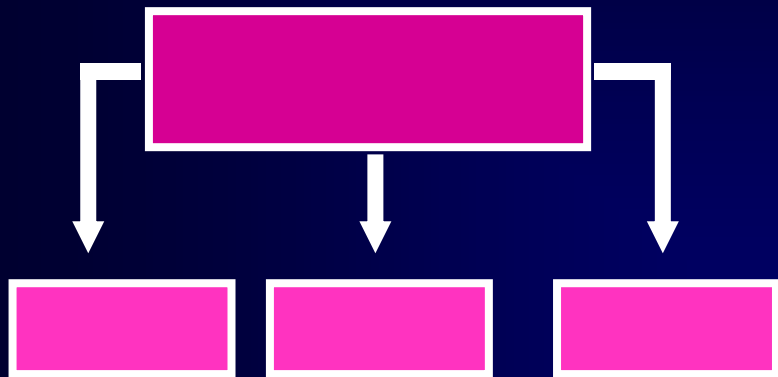
- kutna udaljenost nekog mjesta od EKVATORA prema SJEVERU i JUGU

ZEMLJOPISNA DUŽINA

- kutna udaljenost od POČETNOG MERIDIJANA prema ZAPADU i ISTOKU

1. **Колико има
књижевних
родова?**

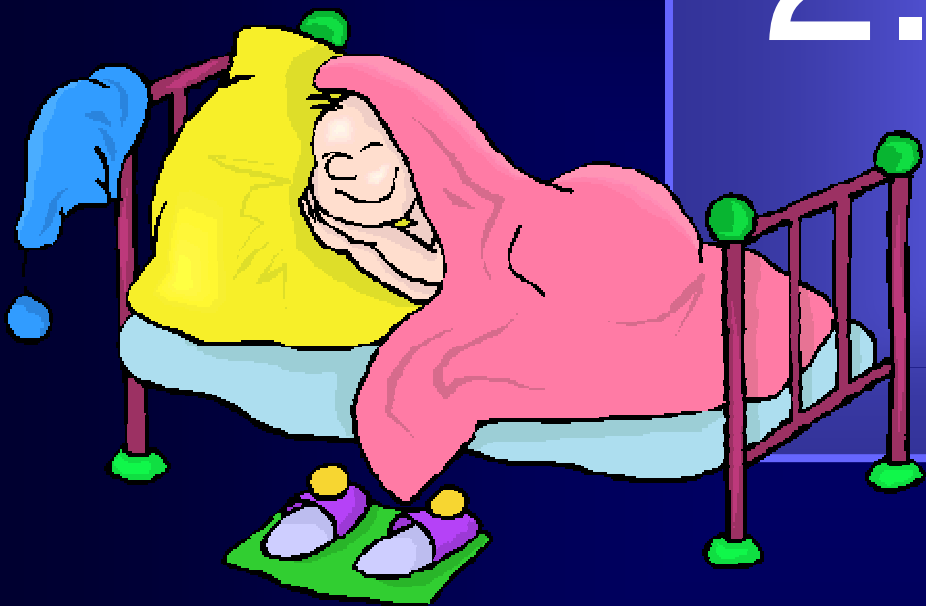
а) четири

б) два

с) три

д) пет

**2. Која је од
понуђених
речи глагол?**

а) дечак

б) спава

с) у

д) кревету

Добрица Ерић
ПИСМО УЧИТЕЉУ

Драги господине учитељу, не знам
Да ли си на овом или оном свету,
Твоја реч је за мене била као сезам,
Којима се отварају градине у
цвету.

3. Шта је СТИХ?

а) Један текст у
читанци

б) Један задатак

с) Једна строфа у
песми

д) Један ред у песми

4.

Колико има именица у задатој реченици?

Дечак је узео оловку из своје торбе и почео писати у свеску.

а) седам

б) две

с) четири

д) три